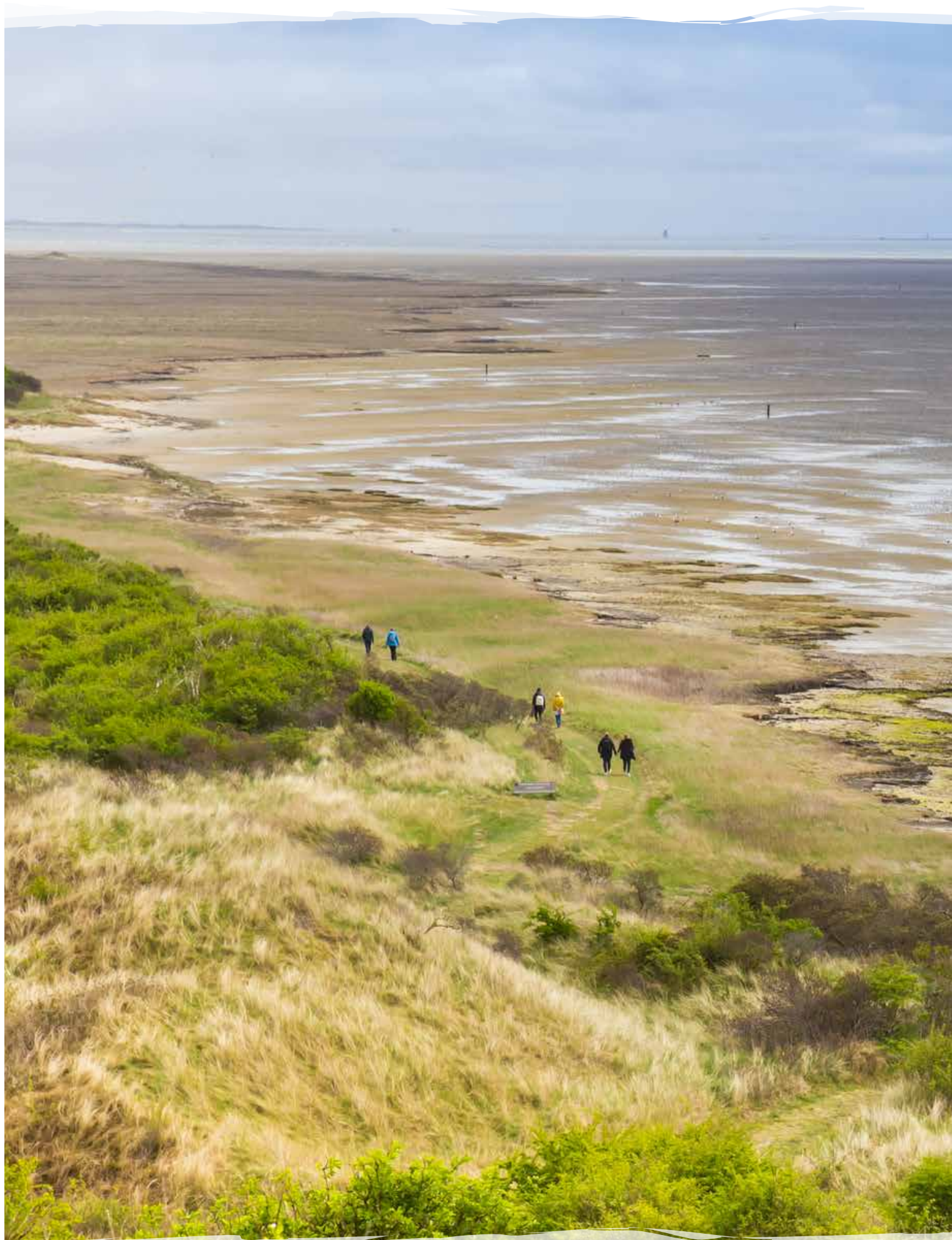

WAT ONS BINDT, BRENGT ONS VERDER

BESTUURSPROGRAMMA

2026 - 2030

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

3.

Inleiding

4.

Leeswijzer

5.

1. Bestuur, samenwerking
& participatie

6.

2. Wonen &
leefbare dorpen

8.

3. Zorg, welzijn, onderwijs
& voorzieningen

9.

4. Bereikbaarheid, verkeer
& infrastructuur

11.

5. Economie, toerisme
& werk

13.

6. Cultuur, landbouw,
natuur & landschap

14.

7. Milieu, duurzaamheid, water,
energietransitie & klimaat

16.

8. Financiën, organisatie
& uitvoering

18.

Inleiding

Met dit bestuursprogramma geven wij richting aan onze inzet voor de komende bestuursperiode op Ameland. De verkiezingsuitslag heeft geleid tot een samenwerking tussen onze drie partijen die niet vanzelfsprekend was, maar die wij bewust zijn aangegaan. Vanuit een gedeeld gevoel van verantwoordelijkheid voor het eiland hebben wij ervoor gekozen om samen te werken, met het doel te komen tot stabiel en slagvaardig bestuur dat recht doet aan een brede vertegenwoordiging van onze inwoners. In een tijd waarin verschillen soms worden uitvergroot, hebben wij juist gezocht naar wat ons verbindt. Wij hebben de ambitie uitgesproken om bruggen te bouwen en elkaars krachten te benutten. Dat doen wij vanuit het besef dat dit niet altijd eenvoudig is, maar dat juist daarin de meerwaarde ligt voor het bestuur en de samenleving van Ameland.

Onze samenwerking is gebaseerd op een aantal gedeelde waarden. Wij kiezen voor een bestuursstijl die zich kenmerkt door openheid, samenwerking en verantwoordelijkheid. Wij streven naar het doorlopen van zorgvuldige besluitvormingsprocessen, waarin feiten en afwegingen helder in beeld worden gebracht en informatie tijdig en op een transparante manier wordt gedeeld met betrokkenen. Daarbij luisteren wij actief naar inwoners, organisaties en ondernemers en staan wij open voor initiatieven vanuit de samenleving.

Wij realiseren ons dat de opgaven waar Ameland voor staat groot zijn en niet in vier jaar volledig kunnen worden opgelost. Tegelijk is het onze ambitie om in de komende bestuursperiode concrete stappen te zetten. Daarbij erkennen wij dat het blijvend nodig is om, juist bij complexe opgaven, steeds terug te gaan naar wat ons bindt en elkaar daarin te blijven vinden. Vanuit die gezamenlijke basis werken wij verder aan oplossingen die bijdragen aan een evenwichtige ontwikkeling van het eiland, met aandacht voor de balans tussen economie, leefbaarheid en natuur, en met oog voor de schaal en het karakter van het eiland.

Dit document is opgesteld als een bestuursprogramma. Wij hebben invulling gegeven aan het advies van de verkenner en ook aan onze eigen wens om ook andere fracties in de raad nadrukkelijk te betrekken bij de verdere uitwerking. Met de fracties die hier gebruik van hebben gemaakt heeft een gesprek plaatsgevonden, op basis waarvan is bepaald welke aanvullingen en aanscherpingen konden worden overgenomen. Op deze manier werken wij, waar mogelijk, toe naar gezamenlijke oplossingen en een gedeelde verantwoordelijkheid in het belang van alle inwoners van Ameland.

De basis voor onze samenwerking ligt in de manier waarop wij willen besturen. Daarom staat in het eerste hoofdstuk het thema bestuur, samenwerking en participatie centraal. Hierin werken wij onze uitgangspunten verder uit en geven wij invulling aan de wijze waarop wij samen met de raad, de organisatie en de samenleving willen werken aan de toekomst van Ameland.

Leeswijzer

Elk hoofdstuk is als volgt opgebouwd:

Inleiding

de context wordt geschetst, het bredere beeld wordt aangegeven, wat speelt er

Onze koers

maatschappelijk beoogd effect, de 'wat' vraag

Onze inzet

concrete punten van focus voor de coalitie, nieuw of herbevestiging of wijziging op bestaand beleid

1. Bestuur, samenwerking & participatie

Bestuursstijl

Voor een duurzame samenwerking in deze coalitie wordt het van belang geacht uitgangspunten te formuleren die wij hanteren in de dagelijks politieke praktijk:

- open, eerlijke en volledige communicatie
- afspraak is afspraak
- bestuurlijke betrouwbaarheid en voorspelbaarheid
- respectvolle omgang onderling als ook met personen en organisaties buiten de gemeentelijke organisatie
- verschillen van inzicht bespreken op basis van feiten, argumenten en gemaakte afspraken
- elkaar rechtstreeks aanspreken wanneer vragen of zorgen ontstaan
- gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor besluiten en gemaakte afspraken
- raadsleden spreken alleen het college van B&W aan over besluiten of het uitblijven daarvan en nooit medewerkers van de ambtelijke organisatie

Binnen de gemeente is sprake van veel 'lopende zaken' die niet allemaal apart genoemd hoeven te worden. Dat geldt ook voor onze financiële positie. De begroting voor het jaar 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2029 gelden als basis voor het te voeren beleid. Nieuwe bestedingsvoorstellen zullen via de begroting voor 2027 en de jaren daarna expliciet in beeld worden gebracht.

Inwoners, organisaties en alle politieke partijen vinden het van groot belang, dat op Ameland sprake is van een goed niveau van participatie. Bij besluitvormingsprocessen gaat het al gauw over de vraag of de omgeving voldoende is betrokken.

Wij willen de raad een participatieleidraad laten vaststellen die duidelijk maakt hoe we als gemeente zorgen voor optimale participatie. Met deze leidraad ontstaat een duidelijk handelingskader. In het verlengde daarvan willen we dat in alle B&W-voorstellen en in alle raadsvoorstellen in een speciaal kopje wordt aangegeven hoe er over het betreffende onderwerp geparticipeerd wordt.

Veel opgaven vragen om samenwerking met de andere Waddeneilanden, de regio, de provincie en het Rijk. Daarom investeren we in sterke regionale en Waddensamenwerking, bouwen we aan een goede relatie met provincie en Rijk en voeren we een actieve lobby voor de belangen van Ameland.

Onze koers

Een slagvaardig en stabiel bestuur dat samenwerkt en verantwoordelijkheid neemt. Om te zorgen dat de inwoners zich gezien en gehoord voelen, willen we zorgen voor zoveel mogelijk draagvlak en betrokkenheid.

Onze inzet

- **Participatie**
 - Het vaststellen van een participatieleidraad en het zo nodig aanpassen van het bestaande communicatieprotocol hieraan.
 - Proactief openstaan voor initiatieven uit de Amelandse samenleving.
 - Participatievorm opgenomen in elk besluit van college en raad.
- **Regionale samenwerking en lobby**
 - De samenwerking met andere overheden en organisaties is van groot belang. Veel overheidstaken zijn aan gemeenten toebedeeld. Daarnaast zijn we voor belangrijke thema's als bijvoorbeeld waterveiligheid, natuur (waaronder ook de mogelijke afsluiting van natuurgebieden) en de veerverbinding afhankelijk van andere overheden.
 - We maken ons hard voor een stevige positie aan tafel en een sterke lobby voor de belangen van Ameland.
- **Belangen**
 - Het organiseren van een themabijeenkomst met alle raadsfracties en college over het fenomeen belangenverstrengeling en het voorkomen van (de schijn) hiervan. We willen in een open gesprek de bewustwording verder vergroten en bezien waar mogelijke concrete aanscherpingen/verbeteringen mogelijk zijn in de praktijk. Vervolgens willen we met elkaar afstemmen wat een passende manier is om hierover te communiceren richting onze inwoners.

2. Wonen & leefbare dorpen

Inleiding

We beschikken op Ameland over een redelijk actuele woonvisie (2024). Die visie willen we medio 2028 actualiseren tezamen met het opstellen van een (verplicht) volkshuisvestingsprogramma. Op Ameland hebben we nog steeds een eigen gemeentelijk woningbedrijf (GWA). De wachttijd voor woningzoekenden is in vergelijking met de situatie in de rest van het land gelukkig relatief kort. Om dat zo te houden, willen we blijvend ruimte bieden aan particuliere initiatieven tot het bijbouwen van woningen op locaties die daarvoor zijn aangewezen. De gemeente heeft de laatste jaren haar grondpositie versterkt waardoor de uitgifte van kavels en bouw van nieuwe huurwoningen door kan blijven gaan.

Onze koers

Het behouden en waar nodig extra realiseren van voldoende betaalbare koop- en huurwoningen alsmede het stimuleren van particuliere initiatieven tot woningbouw voor doelgroepen met een binding met Ameland.

Onze inzet

- **Uitvoeren woonvisie**
 - Doorgaan met uitvoeringsprogramma o.a. nieuwbouw huurwoningen, kaveluitgifte, aanpak leegstand, blijven optimaliseren huisvestingsverordening + toewijzings- en huurprijsbeleid Gemeentelijk Woningbedrijf, continueren starterslening.
- **Particuliere bouw**
 - Toetsen van aanvragen voor particuliere woningbouw binnen bestaande planologische ruimte en waar mogelijk extra planruimte creëren in de dorpen.
- **Huisvesting van werkenden**
 - Mensen die op Ameland werken verdienen fatsoenlijke huisvesting en behandeling, wettelijke regels moeten worden gehandhaafd.
 - Actualiseren beleid op basis woonvisie.
- **Bouwen voor eenpersoons huishoudens**
 - Flexwonen en studio's zorgen voor een betere afstemming van woningzoekenden en aanbod.
- **Realisatie Ouderenhofjes**
 - Dit kan bijdragen aan ontzorging en doorstroming.

3. Zorg, welzijn, onderwijs & voorzieningen

Inleiding

Wij willen een samenleving waarin iedereen mee kan doen, zich gezien voelt en zo lang mogelijk zelfstandig kan leven. Preventie, ontmoeting en vroegtijdige ondersteuning zijn daarbij essentieel.

Sociaal Werk Ameland speelt hierin een belangrijke rol als laagdrempelige en verbindende organisatie. Wij willen dat inwoners eenvoudig toegang hebben tot ondersteuning, activiteiten en advies, dicht bij huis en passend bij de behoeften van het eiland.

We zetten in op het versterken van de sociale basis door samenwerking tussen Sociaal Werk Ameland, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs, verenigingen, vrijwilligers en inwoners. Daarbij zetten we in op bijzondere aandacht voor jongeren, ouderen, mantelzorgers en inwoners die tijdelijk of langdurig extra ondersteuning nodig hebben. Zo bouwen we samen aan een veerkrachtig Ameland waarin iedereen kan meedoen.

Als iets belangrijk is dan is het wel de kans om gezond op te groeien op Ameland. De natuurlijke omgeving biedt daarvoor gelegenheid. Maar ook op Ameland worden vooral scholieren en studenten veelvuldig in de verleiding gebracht te komen tot middelengebruik. De vraag is wat wij als gemeente kunnen doen om dat gebruik te beperken. Sommige gemeenten pakken deze problematiek aan door in te zetten op het IJslands model en jongeren door het aanbieden van tal van activiteiten en ontmoetingsmogelijkheden tot andere keuzes te brengen. Wij gaan in samenwerking met alle betrokken partijen op zoek naar een 'Amelands model'.

Voor de gemeentelijke gebouwen is recentelijk accommodatiebeleid door de gemeenteraad vastgesteld. De externe procesbegeleider heeft op 7 juli 2026 haar bevindingen c.q. advies voor de maatschappelijke voorzieningen in Nes en Buren gepresenteerd. De begeleidingsgroep heeft aangeboden beschikbaar te blijven voor nadere toelichting en als klankbordfunctie bij het verdere procesverloop. In de tweede helft van 2026 willen wij komen tot besluitvorming in de gemeenteraad waarmee het accommodatiebeleid op visieniveau compleet is.

In de afgelopen periode is zoals bekend veel discussie geweest over de toekomst van de school in Ballum. We vinden het belangrijk om goed te blijven communiceren richting inwoners van het dorp Ballum over de feiten, ontwikkelingen en de verantwoordelijkheid van de betrokken partijen hierin. We volgen de lijn zoals verwoord in het door de gemeenteraad geamendeerde besluit van 4 november 2024. In december 2025 heeft de gemeenteraad in het accommodatiebeleid € 500.000 gereserveerd voor aanpassing en verduurzaming van het schoolgebouw en € 750.000 voor een nieuw dorpshuis op een nieuwe locatie (zoekgebied Camminghastraat).

Voorgaande geeft aan wat de gemeente(raad) heeft gedaan om de school te behouden voor het dorp Ballum. Waar het gaat om het al dan niet open houden van de school zullen wij ons laten leiden door de wettelijke regels die daarvoor bestaan. Mocht de school op basis van die wettelijke regels gesloten worden, dan willen wij het schoolgebouw op een nader te bepalen wijze blijven benutten als een maatschappelijke voorziening. Het accommodatiebeleid biedt hiervoor goede aanknopingspunten.

Onze koers

We investeren in voldoende aanbod en kwaliteit aan zorg, welzijn, onderwijs, sportaccommodaties, dorpshuisfuncties, kinderopvang, cultuur en ontmoeting. Deze maatschappelijke voorzieningen dragen bij aan een sterke sociale vitale samenleving.

Onze Inzet

- **Sociale voorzieningen**
 - Uitvoering blijven geven aan uitvoeringsprogramma sociaal domein.
 - Realisatie begeleid wonen.
- **Accommoderen**
 - Accommodatiebeleid op visieniveau afmaken en voorzien van een nadere uitvoeringsplanning (horizon 20 jaar). "Samen van visie naar uitvoering".
 - Gezondheid
 - Plan om middelengebruik tegen te gaan naar 'Amelands Model'
 - Investeren in de (online)weerbaarheid van jongeren.
- **Onderwijs**
 - Doorgaan met onderzoek bestuursstructuur Burgemeester Walda School.
 - Onderzoek naar verbreding onderwijsaanbod op Ameland. (te denken valt o.a. aan: praktijkonderwijs, verbreding werken-leren, volledig HAVO/VWO met examens, volwassenenonderwijs)

4. Bereikbaarheid, verkeer & infrastructuur

Inleiding

De veerdienst geldt als levensader voor ons eiland. De komende jaren zullen in het teken staan van een aanbestedingsprocedure waarbij rederijen zich als (nieuwe) vervoerder kunnen aanmelden. Het verloop daarvan zullen wij op de voet volgen en waar nodig blijven we hierbij de belangen van Ameland onder de aandacht brengen en benadrukken.

Recentelijk (2023) heeft een visie op de toekomst van het verkeer en vervoer op Ameland zelf het levenslicht gezien. Die visie zullen wij in een uitvoeringsplan uitwerken. De visie bevat een bewuste reductie van auto's naar het eiland en van verkeersbewegingen op het eiland. Een deel van deze reductie is op autonome wijze al bereikt. Momenteel wordt in Waddenverband onderzocht welke sturingsinstrumenten juridisch geschikt zijn. Fietzers en wandelaars willen we vanzelfsprekend wel optimaal bedienen.

Er is een startnotitie parkeerbeleid opgesteld. Die notitie geldt voor ons als vertrekpunt om te komen tot afdwingbare parkeernormen op eigen terrein bij nieuwe ontwikkelingen en zelfbindend beleid voor openbare parkeerplaatsen.

Onze koers

Goede bereikbaarheid is een basisvoorwaarde om op Ameland te kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren. Een betrouwbare en betaalbare veerverbinding met meer eilander inspraak is essentieel. Op het eiland streven we naar vervoersstromen in harmonie met eilandwaarden en seizoenen.

Onze inzet

- **Parkeren**
 - Opstellen Parkeerbeleid, capaciteit parkeren veerdam Nes optimaliseren, specifieke aandacht voor tegengaan bermparkeren.
- **Uitvoering geven aan de vervoersvisie**
 - Ketenreis naar Ameland optimaliseren, verkeersveiligheid, aantrekkelijker openbaar vervoer op het eiland inclusief een busverbinding op de sneldienst.
- **Beheer & Onderhoud**
 - Uitvoering geven aan de beheerplannen voor wegen en havens.
 - Verder werken aan de uitbreiding van betonnen fietspaden in de oost-westverbinding door de duinen.
 - In overleg met het Rijk verkennen hoe het beheer en de toekomstige ontwikkeling van de veerdam en de loskade bij de Ballumerbocht het beste kunnen worden vormgegeven, waarbij we aansluiten bij lopende trajecten zoals het MIRT en de plannen rond de ophoging van de veerdam.
 - Opstellen beheerplannen voor overige gemeentelijke voorzieningen, zoals openbare verlichting en straatmeubilair.
 - Voor de werkhaven in Ballum wordt een toekomstbestendige koers uitgewerkt, zodat duidelijkheid ontstaat over de verdere ontwikkeling en functie van deze locatie.
- **Blijvende aandacht voor alles rondom de veerverbinding van en naar Ameland**
 - Blijvende lobby voor een betrouwbare, betaalbare veerdienst met meer eilander inspraak: o.a. bij vervoersplannen lopende concessie, aansluitend busvervoer op de boten, capaciteit parkeren Holwert, MIRT traject voor een lange termijn oplossing.
 - 24 uren bereikbaarheid in de vorm van nachtvaren watertaxi.
 - Het belang van de verbinding is dusdanig dat onze voorkeur uitgaat naar een toekomstige uitvoering van de veerdienst als overheidsdienst. Daarmee kan op lange termijn beter worden gestuurd op betrouwbaarheid, betaalbaarheid en duurzaamheid.

5. Economie, toerisme & werk

Inleiding

Vanzelfsprekend willen we met z'n allen blijven werken aan een sterke eiland-economie. Daarbij zullen we nadrukkelijk de balans in het oog houden tussen een duurzame ontwikkeling van de economie en natuurwaarden. Het toerisme is de kurk waar de economie van Ameland op drijft. We beschikken over een actuele toeristische visie met de titel 'Van meer naar beter'. Daar zullen we uitvoering aan geven. De komende jaren willen we de ontwikkelingen in het toerisme op Ameland op de voet blijven volgen in goed overleg met alle betrokken partijen en zorgen voor een verantwoordelijke en goede promotie van Ameland met specifieke aandacht voor het behouden en vergroten van herhalingsbezoek. Jeugdgroepen ontvangen in dit kader momenteel al 50% korting op de toeristenbelasting.

Ameland heeft in 2026 een nieuw evenementenbeleid vastgesteld waarin spreiding van evenementen de leidraad is. Het diverse aanbod aan evenementen is een verrijking voor de eilander economie. Bij het bepalen of een evenement in tijd of locatie op een goede manier doorgang kan vinden is de natuur op het eiland voor ons leidend. Zo zoeken we balans voor beide belangen.

Voldoende, diverse kwalitatieve dagrecreatie is van grote waarde voor de leefbaarheid en het toerisme op Ameland. Recreatieterreinen hebben van tijd tot tijd een update nodig om aantrekkelijk te blijven.

Onze koers

Behouden en creëren van randvoorwaarden voor een goed vestigingsklimaat voor een divers en kwalitatief hoogwaardig aanbod met perspectief voor lokale ondernemers. Dit vraagt om keuzes die passen bij onze schaal, natuur en leefbaarheid. Wij staan voor een economie die kwaliteit verkiest boven groei en die meebeweegt naar een duurzame toekomst.

Onze inzet

• Toerisme en evenementen

- Uitvoering blijven geven aan het toeristisch beleid.
- Revitalisatie van recreatieterrein De Vleyen.
- Uitvoering blijven geven aan het evenementenbeleid.
- Besluitvorming Horeca- en Detailhandelsbeleid in 2e helft 2026 met o.a. aandacht voor behoud van voldoende en kwalitatief goede nachthoreca.

• Ondernemen en werk

- Doorgaan met de functie 'bedrijvencontactmedewerker'
- Regelmatig overleg met alle doelgroepen in de toeristische sector.
- Een nadere analyse maken van de opbrengst forensenbelasting naar aanleiding van een recent verschenen rekenkamerrapport.
- Onderzoek uitbreiding bedrijventerrein Nes.

6. Cultuur, landbouw, natuur & landschap

Inleiding

Wij willen de natuur behouden met respect voor het cultuurhistorisch medegebruik dat hiervan oudsher bij hoort. Nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet, mag dit niet onnodig beperken. In reactie op recente voornemens over het mogelijk afsluiten van natuurgebieden (TBB-gebieden) door de Rijksoverheid laten eilanders Waddenbreed nadrukkelijk van zich horen. Wij zullen ons blijvend inzetten voor het bewaken van de eilander belangen. Draagvlak en vertrouwen onder de inwoners zijn essentieel in dit proces. De agrarische sector is onmisbaar voor het Amelanders landschap, de voedselproductie en het beheer van het buitengebied. Een toekomstbestendige landbouw vraagt om ruimte voor bedrijfsopvolging en nieuwe agrariërs. Omdat de beleidsruimte van de gemeente beperkt is en er al een provinciaal gebiedsproces loopt, ontwikkelen wij geen afzonderlijk gemeentelijk landbouwbeleid. We blijven in gesprek met agrariërs, terreinbeheerders en andere betrokkenen om ontwikkelingen en knelpunten te bespreken en gezamenlijke uitgangspunten voor de toekomst te formuleren. Binnen onze bevoegdheden zetten wij ons vervolgens in voor praktische oplossingen en ondersteuning, bijvoorbeeld richting provincie bij gebiedsgerichte vraagstukken. Daarnaast mag het stikstofbeleid van Rijk en provincie geen belemmering vormen voor een gezonde en toekomstbestendige landbouw op Ameland.

Onze koers

Behoud van een dynamisch landschap waarin natuur, landbouw en leefbaarheid samenkomen. Het behouden van voldoende autonomie binnen de landelijke regelgeving. Ruimte voor lokaal maatwerk binnen de landelijke kaders. Natuurwetgeving die meer uitgaat van de bedoeling en daarmee praktisch, uitvoerbaar en effectief is.

Onze inzet

- **Landbouw**
 - In overleg met de Amelandse agrarische sector en andere betrokkenen komen tot praktische ontwikkellijnen voor het realiseren van een duurzame agrarische sector.
- **Cultuur, natuur en landschap**
 - In overleg met terreinbeheerders komen tot voorlichting en educatie over natuur en cultureel medegebruik.
 - Onderzoeken hoe we de lijst van cultuurhistorisch medegebruik juridisch kunnen borgen.
 - In de omgevingsvisie opnemen dat de gemeente Ameland zich inzet voor goed beheer en behoud van de rijksgronden en natuur op Ameland, en betrokken partijen hier actief op aanspreekt wanneer de kwaliteit van beheer daarom vraagt.
 - Heroriëntatie op het doel en het functioneren van de beheeroverleggroep Ameland (BOGA) en de rol van de gemeente Ameland daarin.
 - Aanpak verrommeling in het buitengebied.
 - Opstellen beheersplan strandovergangen.
 - Het beleid rondom schuilgelegenheden voor hobbydieren evalueren en waar nodig actualiseren, met oog voor dierenwelzijn, landschap en uitvoerbaarheid.

7. Milieu, duurzaamheid, water, energietransitie & klimaat

Inleiding

Een gezonde leefomgeving is de basis voor prettig wonen, werken en recreëren. Niet alleen voor mensen, maar ook voor planten en dieren. Het beschermen van die leefomgeving vraagt om keuzes, zeker nu we te maken hebben met uitdagingen als PFAS, drinkwatertekorten, klimaatverandering en de energietransitie.

De energietransitie raakt iedereen. Het gaat om een betrouwbare, betaalbare en duurzame energievoorziening, met minder afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. We zetten deze stap voor stap in, met oog voor wat past bij Ameland en zijn inwoners.

De eerste stap is altijd energiebesparing en goede isolatie. Onderzoek laat zien dat een eiland breed warmtenet of centrale aardwarmtebron voor Ameland niet haalbaar is. Daarom kiezen we voor een combinatie van individuele oplossingen en collectieve warmtevoorzieningen op wijk- of buurtniveau. Ook zijn meer lokale duurzame energieopwekking en energieopslag nodig om in de toekomstige energievraag te voorzien. Door klimaatverandering nemen de uitdagingen rondom water toe. Hevige neerslag, langere droge periodes en toenemende verzilting zetten de beschikbaarheid en kwaliteit van zoet water onder druk. Samen met de groeiende watervraag in het hoogseizoen vraagt dit om een kritische blik op een toekomstbestendig watersysteem.

Onze koers

We werken aan een schone en gezonde leefomgeving. We investeren op een toekomstbestendige manier in realistische mogelijkheden om verder zelfredzaam te zijn voor onze behoefte aan energie en drinkwater.

Onze inzet

• Milieu

- Werken van de gemeente uitvoeren met een duurzame insteek.
- Kwaliteit bodem en grondwater in beeld krijgen met betrekking tot schadelijke stoffen zoals PFAS/PFOS

• Duurzaamheid en energietransitie

- Stappen blijven zetten in energietransitie om uiteindelijk alle gebouwen van aardgas naar lokaal hernieuwbare energie, minder afhankelijk worden van schaarse buitenlandse energiebronnen.
- Een haalbare en betaalbare aanpak van verduurzaming met extra ondersteuning voor burgers die dit nodig hebben.
- Een realistisch verduurzamingspad voor gemeentelijke gebouwen en huurwoningen.
- We zien een noodzaak voor een realistisch plan voor hernieuwbare lokale opwek, distributie en opslag van elektriciteit.
- Onderzoeken of windenergie mogelijk is op de NAM-platform in zee.
- We blijven mogelijke toepassing van biogas voor Ameland volgen (specifiek de ontwikkeling op Terschelling voor de realisatie van een mestvergister).

• Water

- Opstellen integraal waterprogramma.
- Actualiseren en uitvoeren van een realistisch klimaatrobuust Programma water en riolering (inclusief o.a. ook de opvang en benutten van regenwater).

8. Financiën, organisatie & uitvoering

Inleiding

Zonder een goed functionerende gemeentelijke organisatie kunnen B&W en gemeenteraad weinig resultaten boeken. Daarom willen we bijzondere aandacht besteden aan de mogelijkheden de kwaliteit van onze organisatie (verder) te verbeteren. Intergemeentelijke samenwerking (m.n. met de andere Waddeneilanden) is daarbij van groot belang.

Een betrouwbare gemeente vraagt om gezonde financiën en een sterke organisatie. De uitdagingen waar Ameland voor staat vragen om een overheid die slagvaardig is, keuzes durft te maken en haar middelen doelmatig inzet. Daarbij gaan we zorgvuldig om met gemeenschapsgeld en houden we oog voor de financiële gevolgen van nieuw beleid.

Tegelijkertijd staan gemeenten voor steeds meer taken en verantwoordelijkheden. Om deze goed uit te voeren, blijven we investeren in een professionele organisatie, voldoende capaciteit en samenwerking met andere overheden en partners. Zo zorgen we ervoor dat de gemeente ook in de toekomst haar taken goed kan blijven uitvoeren.

Onze koers

Een financieel gezonde gemeente met een professionele en toekomstbestendige organisatie, die inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties op een betrouwbare en efficiënte manier ondersteunt.

Onze inzet

- **Organisatie**
 - Wij vragen het college van B&W om een analyse te (laten) maken van mogelijkheden de organisatie verder te versterken, zodat we de volop aanwezige kwaliteiten ook optimaal benutten.
 - Blijven investeren in een sterke ambtelijke organisatie en goed werkgeverschap.
- **Financiën**
 - Zorgen voor structureel sluitende begrotingen en een gezonde financiële positie.
 - Nieuwe beleidskeuzes altijd afwegen op maatschappelijke meerwaarde, uitvoerbaarheid en financiële gevolgen.
 - Actief inzetten op het realistisch benutten van subsidies, fondsen en bijdragen van provincie, Rijk en Europa.
- **Uitvoering**
 - De samenwerking met de andere Waddeneilanden en regionale partners verder uitbouwen waar dit leidt tot kwaliteitsverbetering of efficiencyvoordeel.
 - Vereenvoudigen van processen en vergroten van de digitale dienstverlening waar dit inwoners en ondernemers beter ondersteunt.
 - Zorgen voor een transparante verantwoording van doelen, resultaten en bestedingen richting raad en samenleving.

